

הספר בטוביטעם

הגם שמבחינה פוליטית אינו נוטה לאהוד את הקו של אורי אבנרי, ולא פעם אני מתייחסת בספקנות לכתבות סני-סיוניות שונות בעיתוננו, חייבת אני להודות בהתרשמותי ובהערצתי הרבה לו, על המאמר: "רבינו - הסוף המר" (העולם הזה 2067).

הכתבה, המתייחסת לסוף דרכו הטראגי של יצחק רבין, היתה ערוכה בטוביטעם. שמחתי להיווכח שאבנרי לא הסך דיבילי שבה וזממאות לאדם הראוי לכך, גם אם אינו אחד מאנשיו, וכי אין דרכו רק בביקורת.

יפה שופמן, קרית אתא

אולי תלמד המנהיגות

לטוהרילב והגינות / גדול הוא גמול הפוס / לאור עובדות המציאות / יצחק רבין קרט. שלוש שנים כבודות משקל / נישא אל רוס עולם / מעט חטא - אך לא מעל / נהג כמו כולם.

יצחק צמח כפרייצבר / גבר על רוב מיכשול / באוהלי חוקת מידבר / ניטה וחתו למשול. האיש הזה עמל קשה / לקראת שלוש צעד / דרך כוכב, זרע משה / יצחק - על 90 מעד.

מנהיג צריך להיות דוגמה / לטוהר דרךאל / פרט אם הוא בן האומה / של גזע ישראל. לטוהרילב, להגינות / גדול הוא השכר / אולי תלמד המנהיגות / כיצד לנהוג מחוץ.

שמואד אילון, תל-אביב

קשים חיי הספר

כרבי-חובל בצייחוסחר, עלי להביא מיסר פר עובדות בסיסיות ביחס לצייחוסחר, אשר לעיתים קרובות מובאות בצורה מסור-

רצון להבין בעיות, וחוסר מדיניות ברורה כלשהי.

ירוחם משל מאיים היום, להסיר את הגנת ההסתדרות מהימאים, אך לנו הוא נשמע מגוחך. אנשים שבמשך ימים ולילות עומדים בפני סכנת של טבע, אדם ועברי דה - אינם נבהלים מאיומים ריקים אלה! ציותי אנויותינו, שהביאו משך שנים אסר פקה חיונית למדינה, לעיתים תוך סיכון עצמי רב, מעולם לא זכו בהערכתם של משל ויעקובי.

תיקוחתנו היא שהיבנה המסובך של שכרנו יתוקן, ובוהו ישוחררו עשרות מני הלייחשובנות לעבודה במקום שאמצעי-התיקשורת יאשימו אותנו בחוסר-אחריות - יחקרו הם את חיינו ותנאי-עבודתנו, יתנו תמונת-אמת ויעודדו אנשים צעירים להצטרף לשורותינו.

רבי-חובל טומס זינגר, חיפה

לעשירים מותר לשבות

כאשר שבתו פועלי-הנמלים לפני מיספר שבועות, וגרמו נזקים לפרדסנים וליצוא-נים, לתחזה כל המדינה מכעס. חקלאים איימו לצאת לנמלים ולפתוח אותם בכוח. פובליציסטים נודעים קראו בגלוי להפעיל אלימות נגד השובתים. כולם גינו אותם ובוז להם, בטוחני שאם הממשלה היתה מתחילה לשלוח צבא לנמלים כדי להפעיל אותם, היה רוב הציבור תומך בכך.

והנה, לא חלפו שבועות ספורים והנמי-לים שוב נסגרו. אלא שהפעם נגדם הדבר בשל שביתת קצינייהים, שהשביתו את אגניות צייחוסחר הישראלי. הם גורמים נזקים למדינה לא פחות מאשר גרמו לה פועלי-הנמלים, ואולי אף יותר, שכן אין הם מעלים בעשן רק מאות מיליוני ל"י אלא מאימים על עתידו של הצי הישראלי כולו. וראה זה פלא: לא קראתי בעיתונות אפילו שמץ מהגינתיים שנכתבו בזמנו

כלפי פועלי הנמלים. מדוע? מפני שהקי-צינים מרוויחים בין עשרת אלפים לעשרים אלף ל"י נטו (!) לחודש? האם בגלל זה שביתתם במקדשת יותר מזו של הסבלים והסווארים בנמלים?

דומני שבארץ נוצר מצב מוזר. דעת הקהל נוטה להצדיק שביתות של עשירים, אבל מגנה בכל תוקף שביתות של עניים. פרץ כפן, בתיים

עיובו את רב"ח!

שמחתי לקרוא את הידיעות בעיתונות, שמחנה שלי יטיב להיכנס להסכם-עודד פים עם חדי"ש, חיות חדשה מיסודה של רב"ח.

לדעתי חוששת רב"ח מאובדן קולות רבים שיילכו לשר"י, מרביתם במיגור הי-ערבי. ערביי ישראל, בחלקם הגדול, אינם כרוכים בדיעותיה הקיצוניות של רב"ח, ורבים יעדיפו את שלי"י.

לשלי"י יכולה התקשורת כזו רק להזיק, היא תזוהה כתנועה קומוניסטית אנטי-ציונית המקבלת תכתיבים ממסוקבה. המי-שיכו בקו שבו התחלחם, כמחנה שוחר-שלום, סוציאליסטי באופיו, אך יחד עם זה דמוקרטי, ליברלי וציוני כמובן.

משה פינגול, רחובות

הזירות, ההיפסוריה הזורת

הגילויים האחרונים של יגאל לביב, על עיסוקתיו ותמלגיו של הפרופסור ידן, עוררו הדים חוקים במדינה ושוב צצה השאלה הישנה, האם מותר לאנשי-שם במדינה לשדוד עתיקות, לצבור מהן הון-עתק ולהסתתר תחת איצטלה של שרי-ביטחון, פרופסור לארכיאולוגיה או כל תפקיד נישא אחר, ואחר-כך להופיע בכני-סת עם הבטחות למשכירי-רצון ושינויים בהנהגה.

"העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי. המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136. מוכן מברקי: "עולמפרס". מודפס ב"הרפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רח' בן-אביגדור. הפצה: "גד" בע"מ". גלויות: "ציונקורפיה כספי" בע"מ. העורך הראשי: אורי אבנרי. אולי תבור: עורך תכנית: יוסף שגון. עורכת כיתוב: נורית יהודאי. ראש המינהלה: אברהם פיטון. מח' המודעות: רפי זכרני. המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קיא ירי

בלהט מולחמת הבחירות, כאשר המתמודדים נאלצים להיאבק בורה המיפ-לגתית עם כמה וכמה יריבים בעת ובעונה אחת, קורה לא אחת שהם נכנסים למצב הנקרא בביטוי מושאל מירת האגרוף, "גרוגי".

במצב גרוגי מסוגל גם המתמודד השקול והמפוכח ביותר לאבד את עשתונור-תיו ואת השליטה על תנועותיו; להלום בחלל ללא אבחנה ומחשבה ואפילו להכות מתחת לחגורה. במצב של גרוגי מסוגל המתמודד להכות גם את מי שאינם יריביו. דומני שזה מה שאירע לבנקו אדר, אחד מתועמלני מס"ם. בנקו איש קיבוץ גן-שמואל, שהוא מתחנך ועיתונאי (במשך תקופה ארוכה היה עורך השבוע, ביטאון הקי-בוץ-הארצי) ושאני מעריכו כאיש הגות רציני, נרתם למערכה שמנהלים לאחרונה מיפ-לגתו והקיבוץ-הארצי נגד מה שנראה להם כאיום על שלמות תנועתם - התארגנות מחנה שלי. הביקורת הרעיונית והאישית שהוא משמיע נגד אנשי מחנה זה היא לגטימית בהחלט. אפילו אם היא גולשת להגזמה.

אלא שתוך כדי להט המאבק שלו נכנס בנקו אדר לסיחרור, ובמצב של גרוגי החל הולם ללא אבחנה. אחת מהמכות-מתחלחלות שלו נשלחה גם לעבר העולם הזה. במאמר "חתונה ללא תועלת" שפורסם בגיליון חותם (מוסף על המשחר) לפני שביר-עיים, ושנועד להיות מאמר התקפה וביקורת על מחנה שלי, מכוון בנקו אדר את עיקר חיציו כלפי אורי אבנרי, ראש תנועת העולם הזה שהיא אחד ממרכיבי שלי. העובדה שאורי אבנרי הוא גם עורכו הראשי של שבועון זה, שימשה עילה מספקת לבנקו כדי להציב גם את העולם הזה בין סתנות-הרוח שהוא יוצא להסתער עליהן.

וזה מה שהיה לבנקו לומר על העולם הזה: "את השקפתו החברתית, בעיקר בכל-מה שקשור לשיחיון החברתי, מבטא יותר מכל התוכן והאופי שנתן אורי אבנרי לעיתונת-העולם הזה: עיסוק בפוליטיקה ומין מעוות - וידויה של לסבית, "סקופ" בלעדי על אכסביציוניסטי מן החברה הגבוהה, וידויה של גבר המפתה קטינות, חניגת השיש בשכור-גיתתיקה, מין של החברה הגבוהה, רכילות על חיי הווה ברחוב דיונוגף - זה התוכן החברתי אשר מעניין את העולם הזה. פשוטיים ואנשי ישראל השנייה לא עניינו את אורי אבנרי, בעיתונו לא הופיעו מאמרים רציניים על בעיות הפער העדתי ושכונת התיקוה נצרכה ל"האראקה" או לאונס כדי להיזכר מעל דפי השבועון. בתחום הפוליטי נחפשו עליוני העולם הזה כמעט רק פרשיות שחיתות ומאבק-כוח".

אפשר להבין את זעמו וקצפו של בנקו אדר, בייחוד לאור הביקורת שנמתחה בעיתונות על הצורה המשפילה בה דבקה מיפלגתו, תוך ויתור על עקרונות ואידיות, בשותפות עם המערך. קשה יותר להבין את תמיתו כשהוא בא להציג את העולם הזה בפני קוראי חותם, האמורים להיות צעירי מס"ם וחברי קיבוצית.

* * *

אז וחו. אליבא דבנקו אדר אין העולם הזה אלא שילוב של פוליטיקה ומין מעוות, אינני יודע מדוע עיסוק במין נראה בעיני בנקו אדר כמעוות, אבל מה שאני יכול להבטיח לה, באחריות, שחלק מהעיסוקים במין מעוות, שהוא מונח ברשימתו, נולדו רק בדמיונו הפורה ולא מעל דפי העולם הזה. ליטול סיכום כל כתבות בתחום זה שהופיעו בהעולם הזה במשך עשרים השנים האחרונות, ולהציגם כעיקר עיסוקו של העיתון ותוכנו - זה בערך כמו לתאר כיום את מס"ם כמיפלגה סטאליניסטית הסוגדת לשמש העמים.

לטעון כלפי עיתון שמושגים כמו "ישראל השנייה" או "דופקים את השחורים" נולדו מעל גבי עמודיו עוד לפני שמס"ם העזה להודות בכלל שקיים דבר כמו "ספר ערתי", גובל להבין. כמו הטענה על כך שפשוטי העם ואנשי ישראל השנייה אינם מענייניו של העיתון, יותר מכל עיתון אחר במדינה, כולל עיתונו של בנקו אדר, משמש העולם הזה במשך שנות קיומו כשופר לכל החלקאים והנדכאים. כמעט בכל יום אנחנו מוצאים את עצמנו ככתובת - לפעמים יחידה ובלעדית - לעם רב של מקר-פחים, מוכייגורל, קורבנות של עיוותי-דין ואייצדק, הפונים אל העולם הזה כאל מקור-העזרה האחרון. רובם ככולם אינם נמנים עם קוראי העיתון, בעיקר משום שידם אינה משגת לרכשו, אבל בשיכבות המצוקה הפך שמו של העולם הזה למושיג כמעט גירדף-לוז של העזרה הסוציאלית.

לעומת הגיחוך שמעלה ניסיונו זה של בנקו אדר לצייר תדמית מסולפת ומעוותת של העולם הזה בעיני חלק נאמן של ציבור קוראיו, יש חוצפה ועוות-מצח באותו קטע מרשימתו המתימית לטעון כי בחלקו הפוליטי כולל העולם הזה רק חשיפת פרשיות שחיתות ומאבק-כוח.

לפתע פתאום נשכחו מנבנו אדר כל שאר התחומים הפוליטיים והמאבקים הציבוריים. הבלתי-פופולריים העיתים קרובות, שהעולם הזה ממש להם נושא דגל - החל במאבק נגד גוש אמזים והתנהלותי בבלתי חוקיות, דרך המילחמה באבירי הון השחור, גילויי הדיכוי והאלימות בשטחים המוחזקים ועד להטפה הרצופה והבלתי פוסקת למצן שלום והבנה עם העם השלפטיני. כל אלה התנדפו מזכרונו של בנקו אדר ואינם עוד חלק מדרמתו, תוכנו ומהותו של העולם הזה, כפי שהוא מוכר לקוראיו.

קל להבין לנפשו, בשעה שהמיפלגה שהוא משתייך אליה, מתחמק מעיסוק גלוי וכנה עם בעיות ותופעות העוללות לסכן את הכסאות והתבלתי שלה ונרתעת ממאי-בקים ציבוריים בנושאים שאמורים היו להיות ציפור נפשה. יש בכך לגרום התיסכול כלפי אדם מסוגו של בנקו שהדברים בוברים כי עצמותיו, חבל שאח התיסכולו זה הוא מפנה דווקא כלפי העולם הזה, תוך סילוף עובדות ועיוות תד-מית שאינם מתאימים לאדם ברמתו.

תאסף